

Mojmírovčan



Časopis obce Mojmirovce

• NEPREDAJNÉ • ROČNÍK XXII • ČÍSLO 5 • MÁJ 2016 •

- Úvodník
- Oznamy a pozvánky
- Samospráva obce informuje
 - » Z rokovania obecného zastupiteľstva
 - » 2. ročník čistenia našej obce
 - » Stonožka Božka
- Spoločenská kronika
- Zo života škôl
 - » Výmenná burza kníh
 - » Oplyvníme kvalitu života najmladších
- Zaznamenali sme v obci
 - » Regionálne múzeum Mojmirovce
 - » 20. ročník Dňa narcisov
 - » Ďakujeme všetkým našim darcom krvi
 - » Z výročnej schôdze záhradkárov
 - » II. countrybál
 - » Besedy o literatúre v regióne
 - » Darovali sme darované
 - » Chovatelia zvierat na dedine
- Naše záhrady
 - » Voňavá príroda v máji
- Z histórie našej obce
 - o Poklad z Mojmiroviec - svedectvo nepokojných časov
 - » ThDr. Emil Funczik
- Šport
 - » Futbalový turnaj o pohár riaditeľky ZŠ Mojmirovce

Titulka:
Regionálne múzeum
Mojmirovce
Foto: Jaroslav Horváth

Vážení spoluobčania.



Sociológovia zo Slovenskej akadémie vied zisťovali, na čo sú Slováci najviac hrdí. Na prvých miestach sa umiestnili úspešní športovci, národné jedlá, hrdinovia, spisovatelia či prírodné a kultúrne krásy. Na to všetko by mal byť každý Slovak právom hrdý. No krajinu si však môžeme vážiť, len ak ju skutočne poznáme.

Aj Mojmirovčania sú hrdí na svoju obec. Dokonca i tí, ktorí sa len prístahovali a Mojmirovce im jednoducho prirástli k srdcu. No ako poznáme našu obec?

Ja sama som spoznávala históriu Mojmirovčanov ako dieťa prostredníctvom rozprávania pani učiteľky Haršániovej a Dúbravskej. V školskej knižnici som „okukávala“ obrovské hlinené nádoby vyložené vysoko na polici. A najviac som sa tešila, keď nás vzali do Izby revolučných tradícií - do prvého mojmirovského neoficiálneho múzea. A potom nastali spoločenské zmeny, ktoré vniesli do našich životov stratu sociálnych istôt a nutnosť starať sa o svoje existenčné potreby. Stará „hudobňa“ bola plná starých listín a kníh, ktoré sa válali medzi jej rozpadnutými múrmi. Sem-tam sa prepadla nejaká protiturecká katakomba a začala éra agónie Malého kaštieľa.

Našťastie táto doba netrvala dlho a pán Peter Keresteš napísal vzácne a poučné knihy o našej regionálnej histórii. Možno ani on netušil, akú renesanciu záujmu poznaniachťivých Mojmirovčanov spôsobí. K tomu pribudli knihy o strážidlách od pani Haršániovej, výstavy dobových fotografií a zápis ruiny malého kaštieľa a urmínskeho mlyna do zoznamu národných kultúrnych pamiatok.

Za posledné roky cítim výrazný nárast dopytu Mojmirovčanov po poznaní. A práve tento pocit mi dodáva istotu, že všetka práca na otvorení regionálneho múzea mala význam a peniaze, ktoré sme investovali do jeho vybudovania, boli zmysluplné.

Verím, že postupne vybudujeme z nášho Malého kaštieľa centrum kultúry, histórie a lokalpatriotizmu. Mojmim veľkým želaním je, aby múzeum ponúkalo množstvo dočasných výstav, ktoré obohatia všetkých - domácich i návštevníkov spoza nášho chotára.

A to všetko preto, aby pojem hrdosť Mojmirovčanov nebola len prázdnyim slovom.

Ing. Andrea Bakošová,
zást. starostu obce

Uzávierka čísla:

10. deň v mesiaci.

Adresa na zasielanie príspevkov:
mojmirovcan@mojmirovce.sk

Mojmirovčan

- mesačník obce Mojmirovce
Vydáva: Obec Mojmirovce
Námestie sv. Ladislava 931/7
951 15 Mojmirovce
IČO: 00308269
Telefón: 037/7798268
e-mail: starosta@mojmirovce.sk

Zostavila redakčná rada:

predseda
Prof. Ing. Ivan Mojmir Zoborský,
CSc.

členovia:

Bc. Rudolf Arpáš
Ing. Mária Debrecéniová, CSc.
Mgr. Lucia Franclová
PaedDr. Jana Golianová
Tatiana Tóthová

Registračné číslo časopisu

Mojmirovčan:
EV 3260/09.
ISSN 1339 - 0988

Zodpovedný:
Mgr. Martin Palka - starosta obce

Redakčná rada si vyhradzuje
právo krátiť a upravovať
príspevky.
Neuverejnené a nevyžiadané
príspevky nevraciam.

Grafický dizajn, dtp grafika:
Pavol Deglovíč
PANTER PMD s.r.o Nitra,
0905 259 609,
e-mail:
studio@panter-pmd.sk,
www.panter-pmd.sk

* Obec Mojmirovce pozýva všetky deti v piatok **6. mája 2016 o 17:00 hodine** na kultúrny program s názvom **SMEJKO a TANCULIENKA**, ktorý sa uskutoční v kultúrnom dome. Vstupenky v hodnote 5 eur si môžete zakúpiť v klientskom centre na Obecnom úrade v Mojmirovciach počas úradných hodín.

* Obec Mojmirovce pozýva všetky mamky, mamy, maminky, ale i babičky a prababičky na kultúrny program venovaný **Dňu matiek**, ktorý sa uskutoční v nedeľu **15. mája** o 15:00 hod. v kultúrnom dome.

*Za Tvoju nehu mamička,
za Tvoju veľkú lásku,
za starosť, bozky na líčka,
za každú pribudnutú vrásku
na Tvojej tvári, na dlaniach,
čo zrobené sú celé,
nech táto malá básnička,
tlmočí vďaka tisíceré.*



* Obec Mojmirovce pozýva občanov v nedeľu **29. mája 2016** pri príležitosti „búdičiek“ na návštevu krásne vyzdobenej družobnej obce Čemer. Po prehliadke výzdoby a ochutnávke gulášu a vína našich partnerov bude možné sa zúčastniť sv. omše v slovenskom jazyku. Prihlásiť sa môžete v Klientskom centre počas úradných hodín na Obecnom úrade. Cena zájazdu je 10 Eur.

* **Občianske združenie Mojmirovské kroky** pozýva na 54. ročník medzinárodného folklórneho festivalu **Jánošíkove dni 2016** do Terchovej. Podujatie združenie organizuje v rámci dlhodobého projektu Poznávame našich susedov a Európu s cieľom poznať a porovnať folklór Slovenska a iných krajín.

Termín: 5. 8. 2016 – 7. 8. 2016

Ubytovanie s raňajkami je zabezpečené v horskom hoteli v dvojlôžkových izbách, prípadne rodinných izbách.

Cena: 55,00 EUR/osoba, dieťa do troch rokov bez nároku na lôžko 10,00 EUR. Cena zahŕňa ubytovanie a poistenie. Vstupenky podľa vlastného výberu si hradí každý účastník. Dopravu hradí občianske združenie.

Záujemcovia sa môžu prihlášovať a zaplatiť poplatok na Obecnom úrade v Mojmirovciach v klientskom centre do **15.6.2016**. Kompletný program aktivity bude k dispozícii na plagátoch. Bližšie informácie poskytneme na telefónnom čísle 0907 109 172.

20. zasadnutie 30. marca 2016

konštatovalo, že:

• Mgr. Daniela Kozáková sa 23.03.2016 písomne vzdala mandátu poslanca obecného zastupiteľstva.

• Justína Andrušková zložila zákonom predpísaný sľub poslanca obecného zastupiteľstva.

schválilo:

• inštalovanie informačných tabuliek k vybraným sakrálnym pamiatkam, po prerokovaní návrhu podstavcov a miest ich osadenia,

• uvoľnenie Aleny Filovej z funkcie člena redakčnej rady obecného časopisu Mojmirovčan,

• členstvo obce Mojmirovce v Nitrianskej organizácii cestovného ruchu,

• členský príspevok obce Mojmirovce do Nitrianskej organizácie cestovného ruchu na rok 2016 vo výške 300 eur,

• Ing. Andreu Bakošovu – zástupcu starostu obce ako zástupcu obce Mojmirovce do predstavenstva Nitrianskej organizácie cestovného ruchu.

odporučilo:

• starostovi obce písomne upovedomiť PZ SR v Mojmirovciach o častom nadmernom hluku z prevádzky Hostinec RÍNEK a na rušenie nočného klľudu,

• starostovi obce pozvať na najbližšie zasadnutie OZ riaditeľa PZ SR v Mojmirovciach k diskusií ohľadom bezpečnostnej situácie v obci Mojmirovce.

neschválilo:

• finančnú výpomoc Hilde Kurucovej, bytom Kúrie 829, Mojmirovce na zabezpečenie nákupu potravín pre rodinu, nakoľko obec eviduje nedoplatky na komunálnom odpade a dani z ne-

hnutelnosti.

uložilo:

• komisii pre výstavbu, rozvoj bývania a územné plánovanie v termíne do 30. 6.2016 pripraviť návrh na riešenie problému s nedobudovanými časťami príjazdových komunikácií na ulici Pri hliníku.

zobralo na vedomie:

• súhrnnú správu o kontrolnej činnosti za rok 2015 predloženú hlavnou kontrolórkou obce.

odsúhlasilo:

• realizáciu projektu **Rekonštrukcia telocvični v ZŠ Mojmirovce** za podmienok uvedených vo výzve, s finančnou podporou MŠVVŠ SR v **čiasťke 40 000 €** a so zabezpečením minimálnej spoluúčasti obce na kapitálové výdavky vo výške **10 000 €**, resp. so zabezpečením finančných prostriedkov na spolufinancovanie kapitálových výdavkov vo výške rozdielu skutočných nákladov na stavebné práce súvisiace s rekonštrukciou strechy a poskytnutých finančných prostriedkov MŠVVŠ SR.

delegovalo:

• členov do jednotlivých rád škôl nasledovne:

• Rada školy pri ZŠ Mojmirovce – Ing. Andrea Bakošová, Mgr. Tomáš Dubravský, PhDr. Štefan Bugár, Margita Cintulová.

• Rada školy pri ZUŠ Mojmirovce - Mgr. Daniela Grófová, Mária Kukanová.

• Rada školy pri MŠ Mojmirovce - Bc. Renáta Orličková, Gabriela Hlinková,

• od 1. 4.2016 PhDr. Štefana Bugára za riaditeľa rozpočtovej organizácie s názvom Regionálne múzeum Mojmirovce, zriadenej obcou Mojmirovce.

Mgr. Martin Palka, starosta obce

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

V máji oslavujú:

85. narodeniny

Mária Tóthová

80. narodeniny

Júlia Gulášová

70. narodeniny

Alojz Fupšo

Jozef Hrivňák

Viera Visolajská

65.narodeniny

Ján Kukla

Marta Lidajová

Božena Rajčániová

Jozef Kincel
Mária Dobrovodská

60.narodeniny

Magdaléna Visolajská

Božena Vašová

Jozefa Urbanová

Irena Michalíková

*Oslávencom želáme
veľa zdravia, šťastia
a rodinnej pohody.*

Prišli na svet:

Terézia Guzmická

*Dieťaťu želáme veľa zdravia,
šťastné a radostné detstvo.*

Opustili nás:

Rudolf Bednárík

Eubomír Granec

Ludovít Oriško

Gabriela Pipíšková

Imrich Kováč st.

Milan Taškár

Peter Pšenko

*Rodine vyslovujeme úprimnú
a hlbokú sústrasť.*

**2. ročník čistenia
našej obce**



Mojmirovce, TJK TAJÁR a ostatní občania. Veľkým potešením bolo vidieť rodiny s deťmi. Po práci si všetci pochutnali na dobrom guláši či hot dogoch. Ďakujeme za sponzorský dar Bitútku REFKA a všetkým, ktorí v týchto dňoch výrazne prispeli na dobrú vec našej obce. Zároveň sa tešíme, že dobrý nápad oslovil aj susedné obce.

Text:tt

Foto: tt, archív OUI Mojmirovce

Stonožka Božka

Krásnu stonožku sme vytvorili v piatok 1.4. 2016. Celá škola sme sa zapojili do akcie Vyčistíme si Mojmirovce. Využili sme piatkové dopoludnie, aby sme spolu s našimi pedagógmi a žiakmi spojili sily pre dobrú vec.

Každý ročník dostal vopred vytýčenú trasu, aby ju „vyplienil“ od odpadkov. Prváci čistili okolo budovy družstva, druháci mali smer k ihrisku, v okolí Malého kaštieľa, tretiaci park smerom k námestiu, štvrtáci okolie námestia, piataci vyzbierali Funduše, šiestaci okolo Mlyna, siedmáci smer Ivánka pri Nitre, ôsmaci okolie Foláša, deviataci okolie Gábrišky. Takýmto presným rozvrhom sme vyčistili celú obec. V zbieraní sme boli úspešní, čomu nasvedčovalo množstvo odpadkov, z ktorých sa nám na záver podarilo vytvoriť stonožku Božku.

Mgr. Lucia Franclová

Spoločné zapojenie sa do obecnej akcie Vyčistíme si Mojmirovce, ktorú naša obec zorganizovala v spolupráci s PD Mojmirovce od 31. marca do 2. apríla, potvrdilo, že nám životné prostredie nie je ľahostajné väčšine občanov. V tomto roku sa k nám pripojili aj obce Poľný Kesov, Štefanovičová a Veľká Dolina.

Podobne ako v minulom roku s čistením začali vo štvrtok OZ Mojmirovské kroky spolu s celým OUI Mojmirovce, ktorí si zobrali na starosť oblasti parku, Pažiť, časť pri vinohradoch, čističku, smer Taráň a Ivánka. V piatok sa zapojila celá ZŠ, takmer 350 detí a pedagógov. V rozdelených skupinách chodili po celej dedine a zbierali odpadky. Sobota patrila miestnym organizáciám a širokej verejnosti, zapojili sa ZO JDS, PS Mojmirovce, MS SČK Mojmirovce, FK Mojmirovce, Stolnotenisevský klub, OZ INŠPIRÁCIA, ZO SZZ





Regionálne múzeum Mojmirovce

29. apríla 2016 sa uskutočnilo slávnostné otvorenie Regionálneho múzea v Mojmirovciach. Na základe uznesenia Obecného zastupiteľstva v Mojmirovciach za riaditeľa rozpočtovej organizácie s názvom Regionálne múzeum Mojmirovce bol delegovaný **PhDr. Štefan Bugár, PhD., MBA.**

V tejto súvislosti sme sa pána riaditeľa spýtali na pohnútky, ktoré ho viedli k tomu, že prijal túto funkciu, a tiež na to, aké expozície a aktivity sa v tomto prekrásnom priestore budú realizovať.

Riaditeľ regionálneho múzea je v podstate čestná funkcia a k jej prijatiu ma viedla snaha pomôcť v tomto smere obci. Mojmirovce sú svojim spôsobom z historického hľadiska veľmi zaujímavou dedinou, kde sa na úseku niekoľko sto metrov nachádzajú tri kultúrne pamiatky - kostol, veľký kaštieľ a teraz krásne zrekonštru-

ovaný malý kaštieľ, z čoho samozrejme vyplýva aj bohatšia história oproti okolitým dedinám. Z praktického hľadiska ma viedlo k tomu aj presvedčenie, že aktivity týkajúce sa historického diania treba systémovo koordinovať tak, aby sa vzájomne dopĺňali.

Napríklad v kaštieli je päť tematicky zameraných priestorov, ktoré sú svojim spôsobom na Slovensku jedinečné (Ikonová miestnosť, Chodba tolerancie, Bjornsonova pamätná miestnosť, Grassalkovičov salón, Chodba slovenských rozprávok, Huňadyho salón). Chcel by som, aby malý kaštieľ svojim spôsobom nadviazal a dopĺňal už realizované aktivity a postupne vznikol zmysluplný komplex historických expozícií. V malom kaštieli by mali byť vystavené exponáty, ktoré by priblížili históriu obce, regionálnu históriu pre obyvateľov a návštevníkov Mojmiroviec. Postupne by tam mali byť vystavené veci typické pre obec - významné historické osobnosti obce, archeologické nálezy z okolia obce. Mojmirovce vždy vynikali v poľnohospodárstve, čiže časť by sa mala venovať poľnohospodárstvu, poľovníctvu a vinárstvu. Po dohode s farnosťou sa do nových priestorov premiestni stará farská knižnica s najstaršou knihou z roku 1609 a mali by tam byť tiež vystavené časti kroniky obce. Ľudia z Mojmiroviec si málo uvedomujú, že oproti ostatným dedinám tu žije

veľmi veľa šikovných umelcov (Róbert Žilík, Edita Filipová Žilíková, Sergej Janajev, Štefan Nitriansky), ktorých diela si tiež zasluhujú samostatnú expozíciu. Želáme si, aby nová inštitúcia plnila aj výchovno-vzdelávaciu funkciu, ktorej chceme prispôsobiť aj ideový zámer múzea.

V dnešnej rýchlo sa meniacej dobe je veľmi dôležité klásť dôraz na boj proti čoraz viac sa rozmáhajúcim formám rôznych druhov extrémizmu (fašizmus, rasizmus, antisemitizmus, atď.). Z týchto dôvodov by sme chceli dať do múzea aj príklady, ktoré by ľuďom ukázali skutočnú tvár extrémizmu na základe historických udalostí týkajúcich sa obyvateľov Mojmiroviec. Ako príklad uvediem neuveriteľný osud pána Nistrenka, na ktorom sa dajú krásne ukázať reálne historické fakty a kruté osudy jednotlivých ľudí. Myslím si, že zo strany vedenia školy je veľký záujem v tomto smere výchovne využívať priestory malého kaštieľa. Krásne priestory budú slúžiť aj ako reprezentatívne priestory pre rôzne typy občianskych aktivít (svadby, krsty), ale aj pre kultúrne vyžitie v obci, napr. koncerty, literárne akcie, rôzne záujmové činnosti, najrozmanitejšie vzdelávacie aktivity a pod. Moja úloha je o to ľahšia, že je v obci veľa zanietých ľudí, ktorí sa z veľkou vervou pustili do praktickej realizácie tohto projektu (Ing. Andrea Bakošová, PaedDr.

Edita Filipová Žilíková, Mgr. Viola Haršániová, Mgr. Gertrúda Štrámová a ďalší.) Nové vedenie obce a poslanci veľmi dobre poňali projekt, ktorý navrhlo ešte predchádzajúce vedenie a poslanci, a v kontinuite sa črtá úspešnosť projektu. Rozhodujúca bude aj spolupráca s ostatnými už zabehnutými múzeami. Treba si uvedomiť, že budovanie múzea je beh na dlhú trať. Múzea majú stále výstavné časti a časti, ktoré sa obmieňajú, aby návštevníci poznali nové veci. Za úvahu by stálo mať v múzeu niečo také, čo zatiaľ nikto iný nemá, aby bolo svojim spôsobom jedinečné. Preto by som privítal aj nápady a návrhy od občanov Mojmiroviec smerujúce k naplneniu tohto cieľa. Pevne verím, že je v silách nás všetkých tieto ciele naplniť a úspešne realizovať.

Pán riaditeľ, ďakujem za odpoveď. Dovoľte zaželať vám zo srdca, aby sa vám darilo naplňovať predsavzatia, s ktorými ste prijali túto funkciu. Verím, že pri vašej misii nájdete dostatočnú podporu vedenia obce, ale hlavne občanov Mojmiroviec. Verím tiež, že si všetci uvedomujeme úsilie, ktoré bolo vynaložené všetkými zúčastnenými na záchranu tejto kultúrnej pamiatky, a hlavne, že sa budeme k nej správať s patričnou hrdosťou a úctou.

Za poskytnuté informácie v mene redakčnej rady ďakuje Ing. Mária Debrecíniová, CSc.

Výmenná burza kníh

S pomocou kníh sa mnohí stávajú učenými i mimo školy. Bez kníh nebýva učený nikto ani v škole.

Jan Amos Komenský

Hoci knihy a ich štúdium sú každodenným chlebom žiakov i učiteľov, v marci sme im venovali zvýšenú pozornosť. Je to mesiac, kedy je dobrou tradíciou priblížiť našim deťom krásu literatúry, zoznámiť ich s knižnými novinkami a získať ich pre čítanie kvalitných kníh.

Za pomoci žiakov 8. a 9. ročníka sme pripravili novinku - výmennú burzu kníh. Za prinesené vlastné knižky si mohli deti vybrať iné. Burza sa stretla s veľkým ohlasom a rukami malých čitateľov prešli desiatky knižných titulov rôznych žánrov. Veľa kníh dostala od detí a rodičov do daru aj naša školská knižnica. Piataci sa zapojili do celoslovenskej internetovej súťaže Vráťme knihy do škôl s možnosťou predstaviť ich obľúbené knižky, ktoré majú doma.

Veríme, že záujem detí o takú ušľachtilú záľubu, akou je dobrá kniha, vydrží im (aj ich rodičom) aj počas celého roka.

Jana Golianová

Ovplyvníme kvalitu života najmladších

Žijeme v dobe, kedy nesprávny životný štýl, nevhodná strava a nedostatok pohybu výrazne zhoršujú kvalitu nášho života. Čo je smutné, nepriaznivý trend je badať vo všetkých vekových kategóriách aj u našich detí.

V ZŠ v Mojmirovciach sa každoročne uskutočňuje mnoho zaujímavých športových podujatí. Prostredníctvom telesnej výchovy a športovo orientovaných záujmových útvarov sa vyučujúci a športovní nadšenci usilujú u žiakov vzbudiť záujem o pravidelný pohyb a športovú aktivitu, a tým aspoň čiastočne ovplyvniť či zlepšiť kvalitu života najmladšej generácie. Naše ratolesti však v telocvični trávia iba nepatrnú časť svojho života, a preto je nesmierne dôležité podporovať pohyb detí aj zo strany rodičov. Rozprávať sa s deťmi o pohybe, tešiť sa s nimi z ich športových úspechov, podporovať zdravú zvedavosť a túžbu prekonávať prekážky... nielen v škole, ale i v do-

mácom prostredí je základom zdravej spolupráce školy a rodiny. Aby boli naše deti zdravšie, vitálnejšie, životaschopnejšie a skutočne šťastnejšie, sa musíme pričiniť my všetci. A na začiatok stačí máličko: len chcieť.

PaedDr. A. Holková

Futbalový turnaj



5.ročník futbalového turnaja o pohár riaditeľky ZŠ v Mojmirovciach sa uskutočnil 1.4.2016 pre žiakov 5. - 9. ročníka ZŠ. Turnaj prebiehal v dvoch kategóriách: mladší (5.-6.ročník, 6 tímov, spolu 28 hráčov) a starší (7., 8. a 9.ročník, 6 tímov, spolu 25 žiakov).

V kategórii mladších žiakov odohralo zápasy 6 tímov, pričom víťazný pohár si odniesli futbalisti z 5. B s názvom SPARTA (L. Kečkéš, L. Benčík, M. Hustý). Za najúspešnejšieho strelca turnaja bol vyhlásený Denis Koleno (6.r.), ktorý strelil dohromady 26 gólov.



V kategórii starších žiakov si prvenstvo po napínavých súbojoch napokon vybojovali žiaci 9. A s rovnomenným názvom (L. Vereš, K. Lámi, S. Henyig). Najviac gólov strelil Sebastian Henyig, ktorý bol presný v 13 koncovkách.

Všetkým zúčastneným žiakom patrí uznanie za športové správanie, rešpektovanie fair play a kvalitné športové výkony. Už teraz sa tešíme na realizáciu ďalších športových podujatí.

Text: Mgr. Peter Slíž

20. ročník Dňa narcisov

V Mojmirovciach organizuje túto charitatívnu zbierku MS SČK a tým vytvára možnosť zapojiť sa do celoslovenskej akcie, ktorá sa koná pravidelne každý rok 15. apríla.



Tento rok je to už 20. ročník a ľudia stále prispievajú na Ligu proti rakovine. Spoločne bolo možné tak vyslať tiché no intenzívne želanie v dobrom pomôcť tým, ktorí zvädzajú svoj boj s neľahkou chorobou. Vyjadriť sa to malým žltým kvietkom - narcisom, ktorým boli prispievatelia obdarovaní. V obci boli dve skupiny, ktoré zbierali dobrovoľné príspevky, jedna v ZŠ Mojmirovce, ktorú zabezpečovali žiaci a pedagógovia (vyzbierali 205 €) a druhá na námestí, kde boli zástupkyne MS SČK (vyzbierali 720,59 €). Spolu sa v Mojmirovciach vyzbieralo od dob-



rovoľných darcov 925,59 €, čo je opäť viac ako v predchádzajúcom roku. Všetky vyzbierané peniaze sa odovzdali na účet Ligy proti rakovine.

MS SČK ďakuje touto cestou všetkým občanom, organizátorom, dobrovoľníkom, žiakom a pedagógom ZŠ, ktorí sa zúčastnili Dňa narcisov. Treba oceniť, že MS SČK sa v našej obci dobrovoľne aktívne zapája do tejto výnimočnej akcii už 15 rokov.

Text: tt. Foto: Július Minárik

Ďakujeme všetkým našim darcom krvi

Hovorí sa, že krv dobrovoľne darujú iba ľudia, ktorí pozerajú na svet srdcom. 17. marca 2016 sme sa v Mojmirovciach presvedčili, že takíto ľudia žijú aj v našej obci a nie je ich málo.



Na našu výzvu prišlo 19 dobrovoľných darcov, aktuálny zdravotný stav však dovolil darovať krv iba 16 z nich. Prišli aj dvaja prvodarcovia. Jeden nemohol darovať krv pre zistený momentálne nevyhovujúci zdravotný stav. Pozrieť sa prišli aj žiaci ZŠ a dozvedeli sa viac o darcovstve krvi od pracovníčky NTS Nitra.

Všetkým darcom i ostatným, ktorí prišli v tento deň do priestorov zasaďky Obecného úradu a darovali krv alebo aj chceli krv darovať, veľmi pekne ďakujeme za ich postoj i obetavý čin a prajeme im veľa zdravia a pohody. Veľká vďaka za ochotu a pomoc patrí aj OcÚ Mojmirovce.

Dagmar Mináriková,
predsedníčka MS SČK
Mojmirovce
Foto: tt

Z výročnej schôdze záhradkárov

Tohtoročná schôdza mojmirovských záhradkárov sa konala 30. marca v kultúrnom dome. Účastníkov privítal predseda ZO SZZ PaedDr. Robert Žilík a prítomní si na úvod pozreli video príspevok na tému ekologického farmárčenia.



Nasledovali správy o činnosti, hospodárení a revízii za rok 2015. S plánom aktivít na rok 2016 oboznámil predseda ZO SZZ. Zároveň predstavil základnú víziu ďalšieho smerovania, a to vysádzanie ovocných stromov, ochrana prírody a zelene v regióne, tvorba genofondu starých odrôd ovocných drevín, ochrana vôd a prameňov v regióne, podpora producentov potravín v regióne (predaj z dvora, trhovisko), iniciovanie vzniku pekárne, muštárne a sušičky ovocia v regióne, získavanie detí a mládeže na spoluprácu, vydávanie Záhradkárskych listov - spravodaja, aktivizovanie spoločných stretnutí, výstav, besied, študijných ciest. Záhradkárov pozdravil Doc. Maroš Korenko, PhD. z OV SZZ a v diskusii odpovedal na ich otázky. Zároveň predstavil novú internetovú stránku <http://www.okresny-vybor-szz-nitra.sk/>, kde si môžu členovia nájsť aktuálne informácie.

V diskusii najviac rezonovala problematika pestovania a výsadby nových ovocných drevín (prípadne aj v priestoroch obce), pestovania koreňovej zeleniny, problematika ubúdania zelene v intraviláne a extraviláne obce, ako aj potreba zapojenia mladej generácie do záhradkárskych hnutí. Ing. František Visolajský sa vyjadril k ekologickým problémom nášho regiónu - osobitne k ochrane stromu, Milan Kišš informoval o stave obecnej pálenice. Na záver schôdze predseda výboru ZO SZZ poďakoval všetkým, ktorí

sa podieľali na príprave a realizácii 28. výstavy ovocia, zeleniny, kvetov a pestrých doplnkov.

Cesta zdravého, šťastného života človeka v záhrade je cestou harmónie s prírodou. Buďme si vedomí nášho potenciálu a hodnôt, ktoré sme zdedili po našich predkoch a ktoré odovzdáme budúcim generáciám.

PaedDr. Robert Žilík

Foto: Alena Filová

II. COUNTRYBÁL

Po minuloročnej premiére sme so starostom uvažovali, či vlnajšia premiéra country-tančovačky má v našej obci dostatočnú podporu. Nakoľko zábava bola skvelá, rozhodli sme sa pre pokračovanie aj v tomto roku.



Chladný a upršaný sobotný večer 9.4.2016 príliš nelákal na prechádzku von, ale kto zvolil cestu do KD v Mojmirovciach na II. COUNTRYBÁL, iste sa rozhodol správne. Odbitím 20. hodiny začala zábava plná tanca, muziky a dobrej nálady. Úvod patril domácim - združeniu country tancov Mojmirovce. Naše dievčatá vytvorili svojim vystúpením správnu chuť do tanca. Treba ich pochváliť, lebo počas večera vystúpili štyrikrát a predviedli 10 tancov. Potom už pódium patrilo známej slovenskej country skupine PACIPACIFIK zo Zvolena a návštevníci sa veru nenechali núkať na parket, ten bol zaplnený od prvých tónov úvodnej piesne. Tretie kolo hudobného programu vyplnili domáci Penco& Eiffel+Danča piesňami na počúvanie, aby si tancujúci mohli aj vydýchnuť. Zábava trvala až do druhej ranej hodiny. Parket bol stále plný, ľudia sa bavili a z usmiatych tvárí bolo cítiť dobrú náladu.

Chcel by som poďakovať starostovi obce, OZ INŠPIRÁCIA, zvukárovi, bufetu a všetkým



účinkujúcim, ale hlavne návštevníkom za výbornú atmosféru tejto vydarenej akcie. Snáď jediné mi trošku chýbalo... viac Mojmirovčanov.

Je krásne vidieť skvelé partie z Veľkého Zálužia na čele so starostom, priateľov turistov z Nitry a okolia, kamarátov z Komárna, ale iste by organizátorov potešili hlavne domáci. Veríme, že každý, kto prišiel, našiel to najdôležitejšie - dobrú zábavu.

Rudo Mladý

Besedy o literatúre v regióne



V Obecnej knižnici Mojmirovce sa uskutočnili pri príležitosti mesiaca knihy dve besedy. PaedDr. Robert Žilík pripravil zaujímavú a pútavú tému o literatúre v našom regióne. V pondelok 14. marca prišli na besedu žiaci zo ZŠ Mojmirovce. Okrem iného si mohli vyskúšať vytvoriť vlastné ilustrácie na časť príbehov z kníh. Tieto sa im veľmi vydarili. O týždeň 21. marca navštívili knižnicu žiaci z OUI Mojmirovce. Dozvedeli sa veľa zaujímavých informácií s témou literatúry. Obidve besedy boli popretkávané ukážkami z tvorby PaedDr. Roberta Žilíka, ako i hudobným prednesom na gajdách a iných hudobných nástrojoch.

A. Filová

Darovali sme darované



Na Veľkonočnú nedeľu sa pri našom veľkonočnom zajacovi na námestí zbehol hŕf detičiek so svojimi rodičmi. Každé dieťa prinieslo nášmu zajačikovi mrkvičku a jabĺčko, za čo pravdaže dostali sladkú odmenu - čokoládových zajačikov pre deti a lízanky pre všetkých.



Náladu nám spríjemnili Detská muzika Zurmína pod vedením Róberta Žilíka so svojim veľkonočným programom. Ako sme deťom na Veľkonočnú nedeľu sľúbili, vyzbierané ovocie a zeleninu pri našom veľkonočnom zajacovi sme rozdelili počas týždňa zvieratkám miestnych hospodárov. Deťom, ktoré priniesli veľkonočnú nádielku pre tieto živé tvory, veľmi pekne ďakujeme.

Mária Kukanová

Foto: Juraj Arpáš

Poklad z Mojmiroviec - svedectvo nepokojných časov

Niekedy stačí naozaj málo, aby človek objavil vzácny poklad a dostal sa tak do povedomia nielen svojej obce či komunity, ale aj krajiny a národa. K takejto udalosti došlo jedného slnečného letného dňa v roku 1967, kedy pán Pavol Rajčáni, občan Mojmiroviec žijúci v dome č. 268, oral za obcou v lokalite Pod prielohmi. V hĺbke asi 50 cm objavil jeden z najvzácnejších pokladov nájdených na Slovensku. Po vyoraní zozbieral jeho obsah a vzal si ho domov. Nájdené predmety boli u neho ďalšie dva roky, kedy sa o ňom dozvedel v Archeologickom ústave v Nitre. Pán Rajčáni neváhal ani na chvíľu a ako svedomitý občan poklad odovzdal. Ten bol krátko nato prevezený do Slovenského národného múzea-Historického múzea, kde sa nachádzalo jediné špecializované pracovisko zamerané na numizmatiku, štúdium mincí. Žiaľ, napriek výnimočnosti zostal poklad

zavretý v trezoroch múzea a pozabudlo sa na ňá dlhé desaťročia. Tento stav trval do dnešných dní, kedy chceme tento dlh voči našim predkom splatiť a ich odkaz v podobe pokladu vyniesť na svetlo, kam právom patrí. K tomuto cieľu má napomôcť nielen tento krátky článok, ale aj pripravovaná výstava o náleze a monografia o poklade. Teraz sa však venujeme tomu, prečo je pre nás taký významný a zaujímavý. Poklad obsahoval až 1550 mincí, ktoré prezentujú síce veľmi krátku, ale o to zaujímavejšiu epochu v dejinách peňažníctva. Z nich až 1545 exemplárov tvorili domáce čiže uhorské razby pochádzajúce od kráľov Žigmunda Luxemburského (1387-1437, Obr. 1) až po Ladislava V. (1440-1457). Len päť mincí bolo cudzích, po jednej z Moravy a Rakúska, tri pochádzali z Aquileje nachádzajúcej sa na severe Talianska. Takéto veľké množstvo uhorských mincí je významným svedectvom o menových pomeroch na našom území. Z pokladu vieme vyčítať, aké druhy mincí tu obiehali, kto ich razil a kedy. Vďaka tzv. mincovým značkám vieme, ktorí úradníci stáli za ich razbou. Je zaujímavé, že väčšina mincí bola vyrazená na území Slovenska, najmä v Kremnici a Košiciach. Prvá menovaná mincovňa patrila medzi najvýznamnejšie v Uhorsku, čo dokumentuje aj uvedený poklad. Špeciálnu skupinu v náleze tvoria dobové falošné mince, ktoré tiež mnoho vypovedajú o pohnutom



Strieborný denár Žigmunda Luxemburského z košickej mincovne s opisom mon.sigismvndi = Žigmundova minca a s mincovými značkami medzi krížom, C = Cassovia (Košice) a L = Leonardo Noffry, komorský gróf.

Falošný dukát Žigmunda Luxemburského.



Križ-relikviár z pokladu.

15. storočí. Odkedy totiž boli vymyslené peniaze, odvtedy sa aj falšovali, na čom sa do dnešných dní mnoho nezmenilo. Falšovanie sa vždy rozmohlo v časoch hospodárskej a politickej krízy, o ktoré v 15. storočí nebola núdza. Ako ukazuje aj mojmirovský poklad, nefalšovali sa len bežné obehové mince – denáre, ale aj zlaté dukáty. Z dvoch zachovaných zlatých mincí je totiž jedna dobovým falzom (Obr. 2). V poklade sa však nenachádzali len mince, ale za ozajstnú vzácnosť môžeme považovať kríž, ktorý slúžil ako relikviár (Obr. 3). Do relikviárov sa vkladali ostatky svätcov a mali slúžiť na ochranu ich majiteľov. Jeho prítomnosť poukazuje na obrovský význam viery v živote a myslení stredovekého človeka. Ale smola pre jedného, šťastie pre druhého a budúce generácie, lebo relikviár nakoniec predsa len neochránil svojho majiteľa. Ten sa už totiž evidentne nikdy nevrátil pre svoj nazhromaždený poklad. Aká skaza v podobe smrti ho stretla, môžeme opäť vyčítať z mincí. Najmladšie z nich totiž pochádzajú

z rokov 1441-1442, ktoré boli obdobím politickej a hospodárskej nestability sprevádzanej občianskou vojnou. Tá vypukla po tom, čo krajina mala dvoch panovníkov. Jedným z nich bol Vladislav I. (1440-1444) a druhým maloletý Ladislav V. nazývaný Pohrobok, ktorého záujmy po smrti otca Albrechta chránila matka Alžbeta a z Čiech povolaný Ján Jiskra z Brandýsa. Boje medzi obojmi stranami sa odohrávali najmä v rokoch 1441-1442, kedy sa obe armády zdržiavali často aj pri Nitre. V roku 1442 dobývali Vladislavove vojská aj Bratislavu, ktorá sa nachádzala v rukách Ladislava V. Tú sa však nakoniec nepodarilo dobyť a ustupujúce vojská prechádzali späť k Nitre aj cez Mojmirovce, o čom svedčí aj uvedený poklad. Ten ukryl evidentne niekto z obavy pred vojskami a v strachu o svoj život a majetok. Žiaľ, toto stretnutie sa muselo pre neho skončiť tragicky, lebo si už nikdy nevyzdvihol svoju finančnú hotovosť.

Marek Budaj

Mons. ThDr. Emil Funczík (1892-1972)



Teológ, cirkevný právnik, univerzitný profesor, spisovateľ, rodák z našej obce. Pripomíname si ho pri príležitosti 80. výročia založenia Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulty v Bratislave.

Narodil sa 9.11.1892 v Urmíne. Jeho otcom bol Jozef Funczík (1845-1920), matkou Marcela, rod. Visolajská (1866-1941). Pochádzal z päťdetskej rodiny kolára. Štúdium na gymnáziu v Trnave ukončil v roku 1913, následne pokračoval na diecéznej akadémii v Ostrihome a bohosloveckej fakulte univerzity v Budapešti. Za kňaza bol vysvätený 17.5.1918 v Ostrihome. O rok neskôr získal doktorát z teológie. Pôsobil ako kaplán v Holíči a v Leviciach. V roku 1922 odišiel do Trnavy, kde prednášal v tamojšom seminári cirkevné právo až do roku 1936. Od roku 1922 zastával funkciu examinatora profesorov náboženstva, cenzora a od roku 1927 prosynodálneho examinatora. V roku 1934

bol vyznamenaný čestnou hodnosťou pápežského komorníka.

V roku 1936 odišiel do Bratislavy na novozałożenú katolícku bohosloveckú fakultu.

Prezidentom republiky bol vymenovaný riadnym profesorom cirkevného práva. Dňa 19.9.1936 bol zvolený za prvého dekana fakulty, dekanom bol aj v rokoch 1945-1946, prodekanom v rokoch 1937-1940. Zastával ešte tieto cirkevné úrady: vládny komisár pre štátne skúšky z celého bohoslovnia na licenciát, prosynodálny examinator Trnavskej apoštolskej administratúry, v roku 1945 prosynodálny sudca (diecézny sudca) s účasťou v Rota romana - treťostupňový apelačný súd v Ríme. V rokoch 1951-1952 bol väznený. V období od roku 1959-1968 pôsobil ako správca vo farnosti Čataj a v Blatnom. V roku 1968 sa mohol vrátiť na teologickú fakultu v Bratislave, kde ako profesor pôsobil do svojej smrti. Zomrel 12.3.1972 v Bratislave. Je pochovaný na cintoríne v Slávičom údolí.

Autorská tvorba profesora Funczíka (napísal 12 diel, bol autorom mnohých článkov) spočívala v cirkevných predpisoch v oblasti školstva, manželstva, vzťahu štátu a cirkvi. Jeho práce z oblasti cirkevného práva boli a sú prínosom pre rozvoj cirkevnoprávneho vedomia na Slovensku.

MUDr. Magdaléna Luptáková, rod. Liškova z Mojmiroviec

Chovatelia zvierat na dedine

Na dedine je čistejší, voňavejší vzduch, krajšie tu svieti slnko a vrac sa tu ľudia na seba viac usmievajú. Či to platí aj o nás, obyvateľoch čoraz krajšej obce Mojmírovice, musíme posúdiť sami. Isté je, že máme určite možnosť mať bližšie k prírode.

Okrem ľudí, ktorí radi relaxujú dotykom s pôdou, sa medzi nami nájdu i tí, ktorí sa radi starajú o nemé tváre, zvieratá. V mnohých domácnostiach je byť zvieratom málo, pokladáme ich za členov rodiny. Chováme ich pre potechu srdca, alebo aby sme z nich mali aj úžitok. Už v rozprávkových knižkách sa píše o tom, že z každého dedinského dvora šteká pes, alebo dvere do domu stráži mačka. V dnešných dvoroch je úplne prirodzené, že vás pri dverách víta prasiatko, kozička, ovečka alebo aj priateľský pštros.

Na dedine mať zvieratko je samozrejme. Chováme hrabavú i vodnú hydinu, domáce i exotické druhy zvierat. Tešíme sa sliepočkám, morkám, perličkám, prepeličkám, ktoré sa chovajú hlavne kvôli zdravým vajčičkam, jemnejšiemu mäsu alebo aj okrasným plemenám týchto druhov, pretože len sú, behajú po dvore



Mojou snahou je, aby hlavne deti nepoznali zvieratá len z rozprávkových knižiek.

Mgr. Lucia Franclová
Foto: autor



a spríjemňujú nám čas svojou estetickosťou. Kačice a husi sú tiež súčasťou záhrad. Prírodné kosenie záhrad zvládnu štvornohí pomocníci: kone, kozičky, ovečky, ale i kravičky, býčky, ktoré v našich končinách sa vo dvoroch vyskytujú v menšom počte, ale predsa.

Poznám v našej obci zopár chovateľov, ktorí majú záľubu v chove holubov, exotických vtákov (andulky, zebričky, papagáje...) a venujú sa týmto svojim zverencom niekoľko rokov. Chovatelia, ktorí sa starajú o pavúky, korytnačky, leguány, chameleóny a hady, vôbec nie sú ojedinelí. Chováme i pštrosy, poniky, minikozy, miniprasiatka, dokonca slimáky. Každý vášnivý chovateľ vám vie o svojich zvieratách povedať okrem typických vlastností druhu aj tie charakterové a výnimočné, kvôli ktorým má svojich miláčikov ešte radšej.

Ak si vášnivý chovateľ, podel sa s nami o svoje skúsenosti s chovom a starostlivosťou, možno práve ty budeš uhlíkom záujmu pre rozdzúchanie podobnej vášne u ďalších.

Voňavá príroda v máji

Jarná vôňa kvetov a slnečné lúče sú balzomom na telo aj dušu

A v našich záhradách si v máji môžeme užít vôňu kvetov aj slnečné lúče. Záhrady sú pravdepodobne najkrajšie vtedy, keď v nich kvitnú ovocné alebo okrasné stromy a kríky. Kvitnúci ovocný strom patrí medzi nádherné predstavenia prírody. Na jar najviac obdivujeme kvety broskyň, marhúľ, čerešní a jabloní. Oči záhradkára potešia aj výrazné kvety mišpule a na nich množstvo vzrušene poletujúceho hmyzu, ktorý ich opelňuje. Všetci poznáme omamnú vôňu kvitnúcej lípy a usilovné včely v jej korune pracujú odušu. Ľudia citliví na vôňu dokážu rozlíšiť stromy bez toho, aby ich videli. Pre niekoho je najkrajšia vôňa ihličia, pre iného je to typická vôňa medonosného agátu. Každý strom vonia inak aj jeho jednotlivé časti. Pučiace lístky na jar majú inú vôňu ako listy v plnej vegetácii a inak voňajú, keď na jeseň začínajú opadávať.

V predzáhradkách nemožno prehliadnuť kvety magnólie alebo voňavých ruží. Vôňa prírody v nás dokáže oživiť spomienky na uplynulé roky. Pamätáte si, ako vonia horská lúka? Spomeniete si na vôňu sena alebo ako voňajú kvety májových orgovánov či karafiátov? Ako vonia jar, leto alebo jeseň? Ozdobné záhony voňajú kvetmi konvalíniok, fialiek, levandule a ďalších letničiek i trvaliek. Jarnú záhradu skrášlia tiež cibuľoviny, plné farieb a vôní. Od prvých jarných dní až do jesene zdobí trávniky skromná sedmokráska, ktorá patrí aj medzi liečivky. Z kvetov sedmokrásky, podobne ako z púpavy, možno vyrobiť liečivý sirup proti prechladnutiu alebo z lístkov a kvetov spolu so zeleninou uvariť chutnú polievku. Jarné listové ružice s púčikmi môžeme pripraviť ako šalát s cibuľkou alebo pažítkou ochutenú citrónovou šťavou a tekvicovým olejom.

Voňajú aj plody stromov a kríkov. Ovocie vonia tiež keď je zelené, ale pre nás je príjemnejšia vôňa zrelých čerešní, višní, ríbezlí a ďalších druhov. Ovocie má charakteristickú vôňu, keď ho spracúvame alebo konzumujeme. Špecifickú vôňu má aj miazga stromov i ostatných rastlín. Stromy voňajú aj po smrti, keď drevo páľime



doma v piecke, prípadne v záhradnom krbe. Aj v miestnostiach, ktoré sú obložené drevom, sa cítite príjemne.

Romantika s jahodami

Typickou vôňou a farbou nás koncom mája lákajú jahody, ktoré patria medzi najobľúbenejšie bobuľovité ovocie. Naši predkovia považovali jahody za ovocie lásky. Vďaka zvodnej farbe, prenikavej aróme a lahodnej chuti boli účinným afrodisiakom na zvýšenie libida. V niektorých oblastiach Francúzska jahodovú polievku povinne servírovali novomanželom, aby ich spoločné puto lásky vydržalo celý život. V tomto období sa jahody u nás konzumujú aj so šumivým vínom. Všetky odrody jahôd obsahujú vitamíny C, A, B, E a minerálne látky, najmä draslík, horčík, zinok, vápnik, železo, bór, mangán aj ďalšie mikroprvky, ale tiež antioxidanty, kyselinu listovú a betakarotén. Ich konzumácia pomáha z tela odvádzať ťažké kovy, podporujú zdravú funkciu pohlavných orgánov, priaznivo pôsobia na tráviacu a vylučovaciu sústavu, imunitu a srdcové choroby. Jahody sa považujú za symbol sviežosti a vitality, ale obsahujú aj rôzne organické kyseliny, na ktoré môžu vzniknúť alergické reakcie. Jahody si môžeme kúpiť, ale vypestované vo vlastných záhradách sú predsa len najchutnejšie.

Ivan Mojmír Zoborský
Foto: Antónia Zoborská

Autoškola PANTER

Čo je prioritou praktickej jazdy?

Jazdíme zodpovedne!

„Naučiť vás rozvahe, rozhodnosti, predvídavosti a ohľaduplnosti v cestnej premávke. Ukázať vám plynulosť, ktorá prináša to najdôležitejšie - vašu bezpečnosť. Jednoducho, vštepiť vám správny spôsob jazdy.“

Pavol Deglovíč
majiteľ a inštruktor AŠ PANTER

Facebook Autoškola PANTER



INFOLINKA: 0905 554 888

Príhlásiť sa môžete telefonicky alebo osobne na adrese:

Autoškola PANTER Golianova 83 Nitra - Čermáň



Chcete sa zbaviť starých kníh, časopisov, obrazov?
Likvidujete knižnicu?

e-mail: pdeglovic@panter-pmd.sk mobil: 0905 259 609



*Poist'ovací agenti
Poradenstvo
v poisťovníctve*

Rázusova 52, 949 01 Nitra
037/ 7720 207, 037/65 22 226
mail:
fan.manager@orangemail.sk